

susipažink su astronautais

Luna

Amžius: 8-eri metai
Mėgsta: istoriją, nuotykius, gyvūnus, spręsti problemas ir pasakoti istorijas
Nemėgsta: pasiklysti ir užuosti nemalonius kvapus
Mėgstamiausia spalva: mėlyna
Mėgstamiausias patiekalas: skrudinta duona su keptomis pupelėmis
Mėgstamiausia vieta: pilys

Niutonas

Amžius: 10 metų
Mėgsta: meistrauti, valgyti, skaityti, gaminti maistą ir žaisti žaidimus
Nemėgsta: alksti ir šalti
Mėgstamiausia spalva: geltona
Mėgstamiausias maistas: bet koks!
Mėgstamiausia vieta: namai

Nani

Amžius: 7-eri su puse metų
Mėgsta: mokslą, gamtą, matematiką, sodininkystę, gėles ir tyrinėjimus
Nemėgsta: žmonių, kurie nerūšiuoja šiukšlių
Mėgstamiausia spalva: žalia
Mėgstamiausias maistas: viskas, kas žalia
Mėgstamiausia vieta: bet kur gryname ore, bet labiausiai – miške

Herò

Amžius: 5-eri metai
Mėgsta: miegoti ir būti Lunos katinu
Nemėgsta: sušlapti
Mėgstamiausias ēdalas: vištiena
Mėgstamiausia vieta: susirangius ant sofos

Turinys

- p. 5 Paprastas žaidimas pavirsta didžiu nuotykiu
- p. 12 Naujas draugas iš kito laiko
- p. 20 Turgus, pinigai ir **merellus** senovės Romoje
- p. 32 Hero maudosi romėnų termose
- p. 37 Minervos šventykloje
- p. 43 Visur gerai, bet romėnų namuose geriausia
- p. 54 Susitikimas amfiteatre
- p. 64 Istronautai patenka į romėnų tvirtovę
- p. 72 Nuotykių pabaiga
- p. 75 Testas
- p. 76 Atsakymai

Paprastas žaidimas pavirsta didžiu nuotykiu

Luna stebi ant miegamojo lubų pritvirtintas tamsoje šviečiančias žvaigždeles. Katinas Hero garsiai kniaukia sode po jos langu.

Romos imperijos žemėlapis

117 m.

pr. Kr./po Kr.

- Žemei yra daugiau nei keturi milijardai metų.
- Istorikai padalino šį laiką į du laikotarpius, kuriuos vadina prieš Kristų (pr. Kr.) ir po Kristaus (po Kr.).
- Pirmą eina metai pr. Kr., jie mažėja iki 1 m. pr. Kr., tada prasideda laikas po Kristaus ir metai didėja nuo 1 m. po Kr. iki šių dienų.
- Dabar yra metai po Kr.
- Toks laiko suskirstymas leidžia istorikams žinoti, kada nutiko įvykiai.

Lotyniški žodžiai

Romėnai kalba ir rašo lotynų kalba. Daug lotyniškų žodžių ilgainiui perėjo į šiuolaikinę anglų kalbą. Štai keli pavyzdžiai.

Canis
šuo

dabar anglų k. vartojamas žodis **canine** – šuns, šuniškas

Urbs
miestas

dabar vartojamas žodis **urban** – miesto

Ignis
ugnis

dabar anglų k. vartojamas žodis **ignite** – užsidegti

Liber
knyga

dabar vartojamas žodis **library** – biblioteka

Mater
motina

dabar anglų k. yra vartojami žodžiai **maternal**, **maternity** – motiniškas, motinystė

Navis
laivas

dabar anglų k. vartojami žodžiai **navy**, **naval** – laivynas, jūrų

Equus
arklys

dabar vartojamas žodis **equestrian** – raitelis, raitello

Manus
ranka

dabar vartojamas žodis **manual** – rankinis

Asas – tai varinis pinigas.

Denarijus – sidabrinis pinigas. Jo vertė didesnė nei **aso** ar **sestercijaus**.

Auksinė moneta vadinama **aurėjumi**, ji yra vertingiausia.

Sestercijus yra bronzinė moneta. Ji verta daugiau nei **asas**.

Visų šių monetų herbinėje pusėje yra imperatoriaus Adriano portretas.

Sukurk savo romėnišką monetą. Ką nupieštum kitoje pusėje?

Kaip žaidžiamas merellus

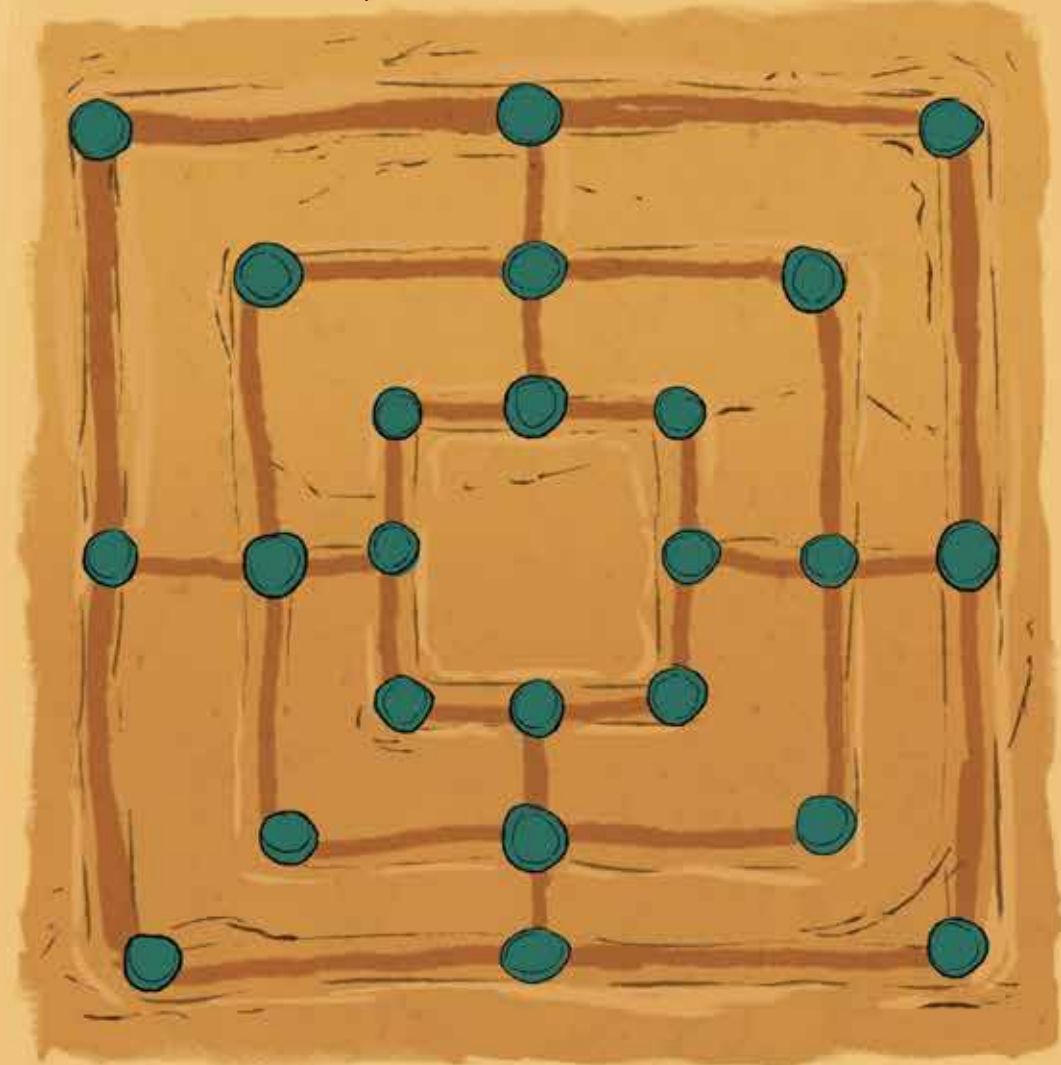
Kaip žaisti:

Žaidėjai: du
Kiekvienas žaidėjas pradeda su 10 vienos spalvos skrituliukų. Žaidimo metu žaidėjai paeiliumi deda skrituliukus ant vieno iš taškų. Laimėtojas yra žaidėjas, kuris pirmas sudeda iš eilės tris skrituliukus bet kuria kryptimi.

Tau prireiks:

- 10 vienos ir 10 kitos spalvos skrituliukų.

Ant smėlio nupiešta **merellus** žaidimo schema.

Romėniško medaus pyrago receptas

Prieš pradėdamas gaminti maistą, visada nusiplauk rankas ir pasirūpink, kad suaugusysis tau padėtų naudotis virykle.

Sudedamosios dalys:

50 g miltų (speltų miltai yra panašiausi į tuos, kuriuos vartojo romėnai, bet gali imti ir paprastus baltus ar viso grūdo miltus)
3 kiaušiniai
200 g skysto medaus

Iš anksto įkaitink orkaitę iki 170 °C (160 °C orkaitėms su ventiliatoriaus funkcija).

Ištepik riebalais kepimo skardą.

Plak kiaušinius tol, kol jie pavirs puriomis ir standžiomis putomis.

Įmaišyk medų.

Atsargiai suberk miltus ir viską gerai išmaišyk.

Supilk mišinį į kepimo skardą.

Įstatyk ją į orkaitę 50 min.

Kai pyragas iškeps, padėk jį ant grotelių ataušti.

Skanaus!

Romėniško „aliter dulcia“ (kito deserto) receptas

Prieš pradėdamas gaminti maistą, visada nusiplauk rankas ir pasirūpink, kad suaugusysis tau padėtų naudotis virykle.

Sudedamosios dalys:

4 riekės baltos duonos nupjauta plutele
75 ml pieno
1 kiaušinis
2 arbatiniai šaukšteliai medaus
aliejaus

Sutrupink duoną stambiais gabaliukais.

Išplak kiaušinį ir sumaišyk jį su pienu.

Sudėk duonos trupinius į pieno ir kiaušinio mišinį, kad jie jį sugertų.

Keptuvėje įkaitink truputį aliejaus.

Apkepik duoną.

Iškepusią duoną apipilk medumi ir skanauk!

Prie stalo

Valgydami turtingi romėnai nesėdėjo prie stalo, kaip darome mes. Jie valgė išpuoštamė valgomajame, vadinamame **trikliniumu**, gulėdami ant minkštų gultų (lot. **klinai**). Trys gultai buvo sustatomi apie žemą stalą. Vergai atnešdavo valgytojams maistą, o muzikantai jiems grojo.

Nemanau, kad labai patogų valgyti gulint!

Susitikimas amfiteatre

- Amfiteatrai – tai statiniai su arenomis (aikštėmis) senovės Romoje.
- Amfiteatrai yra pramogų centrai.
- Tūkstančiai žmonių susirenka čia stebėti sporto varžybų ir kautynių.
- Kai kurie amfiteatrai yra apskriti, kiti – ovalios formos.
- Didžiausiuose amfiteatruose gali tilpti 50 000 žmonių.
- Amfiteatruose romėnai stebi karo vežimų lenktynes, gladiatorių kovas, bausmių vykdymus ir didžiųjų kautynių rekonstrukcijas.
- Kai kurie žaidynių organizatoriai užlieja amfiteatrus vandeniu, kad kaliniai galėtų suvaidinti žiūrovams jūrų kautynes.
- Koliziejus Romoje yra garsus amfiteatrų pavyzdys.